

SPARKASSE BANK DD BIH

**Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2017.
pripremljeni u skladu sa Međunarodnim
standardima finansijskog izvještavanja
i Izvještaj nezavisnog revizora**

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 6
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	7
Izvještaj o finansijskom položaju	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10 – 11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 53

Odgovornost za finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koja daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Sparkasse Bank dd BiH ("Banka") i njenih povezanih društava (zajedno "Grupa") za taj period, MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB).

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Sanel Kusturica, Predsjednik Uprave

Sparkasse bank dd BiH
Zmaja od Bosne 7
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

26. april 2018. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

dioničarima Sparkasse Bank dd BiH

MIŠLJENJE

Obavili smo reviziju odvojenih finansijskih izvještaja Sparkasse Bank dd BiH (u daljem tekstu: „Banka“) i konsolidovanih finansijskih izvještaja Grupe Sparkasse Bank dd BiH (u daljem tekstu: „Grupa“), koji se sastoje od odvojenog i konsolidovanog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2017. godine, kao i odvojenog i konsolidovanog izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odvojenog i konsolidovanog izvještaja o novčanim tokovima i odvojenog i konsolidovanog izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke i Grupe na dan 31. decembra 2017. godine, te rezultate njihovog poslovanja i novčanih tokova, za godinu koja je tada završila, i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata

Dati krediti i potraživanja od komitenata čine 66% ukupne aktive Banke i predmet su značajnih primijenjenih procjena Uprave Banke. Pogledati Napomenu 3. na stranici 16. finansijskih izvještaja za računovodstvene politike, te Napomenu 20. na stranici 31. za dodatne informacije.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata (nastavak)

U slučaju postojanja objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti datih kredita i potraživanja od komitenata, poput značajnih poteškoća dužnika, nepoštivanja ugovora, odobravanja olakšica dužniku uslijed njegovih finansijskih poteškoća, izvjesnog ulaska dužnika u stečajni postupak ili finansijsku reorganizaciju, nestanka aktivnog tržišta ili podataka koji ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, Banka provjerava pojedinačno značajnu finansijsku imovinu zbog umanjenja na pojedinačnoj osnovi, a preostalu finansijsku imovinu na grupnoj osnovi.

Uprava ocjenjuje parametre koje smatra relevantnim za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata na pojedinačnoj osnovi uključujući, ali ne ograničavajući se na finansijski položaj klijenta, razdoblje realizacije i vrijednost instrumenata osiguranja na datum očekivane realizacije, očekivani tok novca i trenutne lokalne i globalne privredne uvjete.

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti za gubitke koji su nastali, ali još nisu prepoznati (engleski "IBNR"), te za specifična rezervisanja koja se računaju na grupnoj osnovi, Banka koristi statističke modele i historijske podatke o vjerovatnosti nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu Uprave o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uvjeti takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na temelju historijskih podataka.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije

U procesu revizije smo stekli razumijevanje poslovnog procesa za određivanje umanjenja vrijednosti kroz razgovore sa odgovornim osobljem, te izvršili uvid u politike i procedure uspostavljene nad poslovnim procesom razmatrajući adekvatnost istih, postojanost kontrola te odgovornosti zaposlenika. Navedeno je rezultiralo definisanjem adekvatnih procedura kako bi se odgovorilo na rizike povezane sa gubicima od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata.

Naši revizijski postupci bili su usmjereni na i obuhvatili su sljedeće stavke:

Operativna efikasnost kontrola

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola koje se odnose na testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti uz poseban osvrt na:

- kontrolu brojača dana kašnjenja od dospjeća i vjerovatnost nastanka statusa neispunjenja obaveza;
- kontrolu unosa podataka o odobrenim kreditima i potraživanjima od komitenata, te vrijednosti instrumenata obezbjeđenja u sistem;
- kontrolu izračuna parametara korištenih u svrhu izračuna gubitaka od umanjenja na grupnoj osnovi.

Automatske kontrole

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost automatskih kontrola identifikovanih kao značajne za naše dokazne postupke i testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti. Provjera ovih kontrola je stvorila osnovu za biranje uzoraka kao i dalje testiranje umanjenja vrijednosti pojedinačnih kredita i potraživanja od komitenata.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi

Temeljem usaglašene populacije datih kredita klasifikovanih kao „umanjenja na pojedinačnoj osnovi“ sa sintetičkim evidencijama, odredili smo uzorak za naše revizijske postupke koristeći statistička rješenja predviđena revizorskom metodologijom rada, kao i vlastitu procjenu utemeljenu na prethodnom poznavanju portfolija klijenata i praćenjem najznačajnijih kretanja iz statusa prihodujućih u neprihodujuće klijente.

Proveli smo dokazno testiranje nad odabranim uzorkom kako bismo ocijenili i utvrdili postojanje potencijalnih pokazatelja koji bi ukazivali na činjenicu da se pojedini krediti i potraživanja, nedovoljno ili prekomjerno rezervisani. U ovom procesu smo koristili i vlastitu procjenu kako bismo odredili parametre za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita, te vlastiti izračun usporedili s gubicima umanjenja vrijednosti kredita koje je izračunala Banka. Analizirali smo finansijski položaj klijenata, realnost pretpostavljenih novčanih tokova u poređenju sa ostvarenim i historijskim podacima, kvalitet kolaterala kao i realnost procjene istog, a sve u skladu sa propisanim internim procedurama i metodologijom Banke. Provjerili smo naznake potencijalnog kršenja ugovora i/ili potencijalne promjene u odnosu na inicijalno ugovorene uvjete. Dodatno smo razmotrili i utjecaj trenutnih lokalnih i globalnih privrednih uvjeta, kao i grupe povezanih lica, te druge faktore koji bi mogli utjecati na nadoknadivost kredita iz uzorka. Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH („FBA“) zavisno od dana kašnjenja, finansijskog položaja dužnika i Instrumenta osiguranja, kao i propisanih postotaka rezervisanja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na grupnoj osnovi

Tokom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu, metodologiji i korištenim parametrima za izračunavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti procijenjenih na grupnoj osnovi kako bismo ocijenili adekvatnost provedenog umanjenja. U skladu sa internom metodologijom smo odabrali uzorak klijenata za koji smo provjerili adekvatnost priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi vodeći se zahtjevima metodološkog okvira Banke i testiranjem Bančinog internog modela pri procjenjivanju parametara za rezervacije za nastale, a neprijavljene gubitke. Model je testiran kroz retrospektivni pregled.

Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH zavisno od dana kašnjenja, finansijskog položaja dužnika i Instrumenta osiguranja, kao i propisanih postotaka rezervisanja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Također, provjerili smo adekvatnost objave Banke o umanjuju vrijednosti datih kredita i povezanih kreditnih rizika u Napomeni 34. u finansijskim izvještajima.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih odvojenih i konsolidovani finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenljivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje (nastavak)

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koji su ustanovile Banka i Grupa.

Odgovornosti Revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa prekinu s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s finansijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bismo izrazili mišljenje o odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i obavljanje revizije Banke. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornosti Revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja (nastavak)

U toku revizije mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije. U skladu sa predviđenim revizorskim procedurama, obratili smo se Nadzornom odboru i Odboru za reviziju.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopćenja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašten revizor

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

26. april 2018. godine

Sabina Softić, partner i ovlašten revizor

**Izveštaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Prihodi od kamata i slični prihodi	5	55.199	55.574	55.199	55.574
Rashodi od kamata i slični rashodi	6	(11.269)	(11.566)	(11.269)	(11.566)
Neto prihodi od kamata		43.930	44.008	43.930	44.008
Prihodi od naknada i provizija	7	24.066	21.789	24.066	21.789
Rashodi od naknada i provizija	8	(4.128)	(3.359)	(4.128)	(3.359)
Neto prihodi od naknada i provizija		19.938	18.430	19.938	18.430
Prihodi od kursnih razlika, neto	9	1.988	2.269	1.988	2.269
Ostali poslovni prihodi	10	1.993	2.042	2.927	2.147
Prihodi iz redovnog poslovanja		3.981	4.311	4.915	4.416
Troškovi zaposlenih	11	(18.258)	(17.626)	(18.258)	(17.626)
Amortizacija	24, 25	(3.787)	(3.666)	(3.787)	(3.666)
Ostali administrativni troškovi	12	(19.264)	(18.028)	(19.264)	(18.026)
Operativni rashodi		(41.309)	(39.318)	(41.309)	(39.318)
Učešće u neto rezultatu pridruženih društava	21	781	823	-	-
DOBIT PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		27.321	28.254	27.474	27.536
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	13	(4.519)	(6.169)	(4.519)	(6.169)
Ostala rezervisanja	14	(2.839)	(2.055)	(2.839)	(2.055)
Naplaćena otpisana potraživanja		1.735	1.436	1.735	1.436
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		21.698	21.466	21.851	20.748
Porez na dobit	15	(2.009)	(2.063)	(2.009)	(2.063)
NETO DOBIT ZA GODINU		19.689	19.403	19.842	18.685
<i>Ostala sveobuhvatna (gubitak) / dobit</i>					
Neto promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		(215)	429	(215)	429
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		19.474	19.832	19.627	19.114
Zarada po dionici (u KM)	16	22,77	22,44	22,95	21,61

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembar 2017. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

		Grupa	Grupa	Banka	Banka
	Napomene	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
IMOVINA					
Novac i računi kod banaka	17	167.023	111.174	167.023	111.174
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18	111.603	113.310	111.603	113.310
Plasmani kod drugih banaka	19	22.370	4.427	22.370	4.427
Dati krediti i avansi kljienitma	20	884.777	844.443	884.776	844.443
Ulaganja u pridružena pravna lica	21	2.169	2.372	656	705
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	22	100.520	65.095	100.520	65.095
Odgodena porezna imovina	15	653	387	653	387
Ostala imovina	23	15.629	4.667	15.629	4.667
Unaprijed plaćeni troškovi Materijalna i nematerijalna imovina	24	718	781	718	781
Ulaganja u investicijske nekretnine	25	4.242	5.668	4.242	5.668
		<u>1.344.838</u>	<u>1.187.295</u>	<u>1.343.324</u>	<u>1.185.628</u>
KAPITAL					
Dionički kapital	31	86.473	86.473	86.473	86.473
Trezorske dionice		-	-	-	-
Dionička premija		3.000	3.000	3.000	3.000
Akumulirana dobit		46.471	36.785	45.205	35.862
Regulatorne i ostale rezerve		23.257	13.560	22.858	13.514
Revalorizacione rezerve		(208)	7	(208)	7
Dobit za godinu		19.689	19.403	19.842	18.685
		<u>178.682</u>	<u>159.208</u>	<u>177.168</u>	<u>157.541</u>
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama	26	142.613	172.824	142.613	172.824
Obaveze prema kljienitma	27	941.466	792.339	941.466	792.339
Obaveze po uzetim kreditima	28	63.473	48.539	63.473	48.539
Rezervisanja	29	9.511	7.885	9.511	7.885
Obaveza za porez na dobit		1.046	-	1.046	-
Odgodene porezne obaveze	15	203	516	203	516
Ostale obaveze	30	7.844	5.984	7.844	5.984
		<u>1.166.156</u>	<u>1.028.087</u>	<u>1.166.156</u>	<u>1.028.087</u>
UKUPNO OBAVEZE I DIONIČKI KAPITAL		<u>1.344.838</u>	<u>1.187.295</u>	<u>1.343.324</u>	<u>1.185.628</u>

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Sparkasse Bank dd BiH dana 26. aprila 2018. godine.

Sanel Kusturica
Predsjednik Uprave

Amir Softić
Član Uprave

**Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Poslovne aktivnosti				
Dobit prije oporezivanja	21.698	21.466	21.851	20.748
Usklađenja:				
Amortizacija	3.787	3.666	3.787	3.666
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja	7.358	8.224	7.358	8.224
Dobit po osnovu prodaje materijalne i nematerijalne imovine, neto	(611)	(813)	(611)	(813)
Dobit po osnovu prodaje ulaganja u pridružena lica, neto	(361)	-	(361)	-
Učešće u neto rezultatu pridruženih društava	(782)	(823)	-	-
Prihod od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju, priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(1.936)	(1.912)	(1.936)	(1.912)
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	(14)	(935)	(119)
Novčani tok prije promjena u operativnoj imovini i obavezama:	29.153	29.794	29.153	29.794
Neto smanjenje / (povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke	1.707	(22.180)	1.707	(22.180)
Neto povećanje plasmana bankama, prije rezervisanja	(17.853)	(2.576)	(17.853)	(2.576)
Neto povećanje kredita i avansa klijentima, prije rezervisanja	(44.103)	(55.782)	(44.103)	(55.782)
Neto (povećanje) / smanjenje ostale imovine, prije rezervisanja	(11.509)	6.230	(11.509)	6.230
Neto smanjenje obaveza prema bankama	(30.211)	(30.046)	(30.211)	(30.046)
Neto povećanje obaveza prema klijentima	149.127	20.861	149.127	20.861
Neto smanjenje rezervisanja	(1.213)	(1.474)	(1.213)	(1.474)
Neto povećanje / (smanjenje) ostalih obaveza	2.906	(1.286)	2.906	(1.286)
Novčana sredstva ostvarena u poslovnim aktivnostima	78.004	(56.459)	78.004	(56.459)
Plaćeni porez na dobit	(2.588)	(1.668)	(2.588)	(1.668)
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	75.416	(58.127)	75.416	(58.127)
Investicijske aktivnosti				
Nabavka finansijske imovine raspoložive za prodaju	(32.998)	(4.988)	(33.933)	(5.093)
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	(2.704)	(2.936)	(2.704)	(2.936)
Prilivi od prodaje materijalne i nematerijalne imovine	791	963	791	963
Prilivi od prodaje ulaganja u pridružena lica	410	-	410	-
Primljene dividende	-	14	935	119
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(34.501)	(6.947)	(34.501)	(6.947)
Finansijske aktivnosti				
Povećanje zajmova	14.934	11.521	14.934	11.521
Stecene trezorske dionice	-	21	-	21
NETO NOVAC OSTVAREN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	14.934	11.542	14.934	11.542
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENTA	55.849	(53.532)	55.849	(53.532)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 1. JANUAR	111.174	164.706	111.174	164.706
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 31. DECEMBRA	167.023	111.174	167.023	111.174

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izvjestaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Grupa	Dionički kapital	Treznorske dionice	Dionička premija	Akumulirana dobit	Regulatorne i ostale rezerve	Revalorizacije rezerve	Dobit za godinu	Ukupno
31. decembar 2015.	86.473	(21)	3.000	29.306	6.097	(422)	14.926	139.359
Raspodjela dobiti za 2015.	-	-	-	7.463	7.463	-	(14.926)	-
Prodaja vlastitih dionica	-	21	-	-	-	-	-	21
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	19.403	19.403
Gubitak od prodaje vlastitih dionica	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	429	-	429
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	429	19.403	19.832
31. decembar 2016.	86.473	-	3.000	36.769	13.556	7	19.403	159.208
Raspodjela dobiti za 2016.	-	-	-	9.702	9.701	-	(19.403)	-
Otkupljene vlastite dionice	-	-	-	-	-	-	-	-
Gubitak od prodaje vlastitih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	19.689	19.689
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	-	(215)	-	(215)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(215)	19.689	19.474
31. decembar 2017.	86.473	-	3.000	46.471	23.257	(208)	19.689	178.682

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izvjestaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Banka	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Akumulirana dobit	Regulatorne i ostale rezerve	Revalorizacije rezerve	Dobit za godinu	Ukupno
31. decembar 2015.	86.473	(21)	3.000	28.761	6.151	(422)	14.468	138.410
Raspodjela dobiti za 2015.	-	-	-	7.101	7.367	-	(14.468)	-
Prođeja vlastitih dionica	-	21	-	-	-	-	-	21
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	18.685	18.685
Gubitak od prodaje vlastitih dionica	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	429	-	429
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	429	18.685	19.114
31. decembar 2016.	86.473	-	3.000	35.862	13.514	7	18.685	157.541
Raspodjela dobiti za 2016.	-	-	-	9.343	9.342	-	(18.685)	-
Otkupljene vlastite dionice	-	-	-	-	-	-	-	-
Gubitak od prodaje vlastitih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	19.842	19.842
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	-	(215)	-	(215)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(215)	19.842	19.627
31. decembar 2017.	86.473	-	3.000	45.205	22.856	(208)	19.842	177.168

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

SPARKASSE Bank dd BiH („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz Austria sa udjelom 97%. Krajnji vlasnik je Erste Group Austria. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group Austria se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Pridružena društva konsolidovane u finansijske izvještaje Grupe mogu se prikazati kako slijedi:

Društvo	Aktivnosti	Sjedište	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
			% vlasništva	% vlasništva
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	Leasing	Bosna i Hercegovina	49	49
S-Premium d.o.o. Sarajevo	Zastupanje u osiguranju	Bosna i Hercegovina	-	49
Sparkasse nekretnine d.o.o. Sarajevo u likvidaciji	Društvo za poslovanje nekretninama	Bosna i Hercegovina	49	49

Dana 30. novembra 2017. godine doneseno rješenje Općinskog suda u Sarajevu br. 065-0-Reg-17-005977 o brisanju iz registra privrednih društva Sparkasse nekretnine d.o.o. Sarajevo. Društvo je brisano usljed provedenog postupka likvidacije.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. primanje svih vrsta novčanih depozita i drugih novčanih sredstava;
2. davanje i uzimanje kredita i finansijski lizing;
3. davanje svih oblika novčanog jemstva;
4. učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novaca i kapitala za svoj i tuđi račun;
5. usluge platnog prometa i prenosa novca;
6. kupovina i prodaja strane valute;
7. izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući kreditne kartice, putne i bankarske čekove);
8. pohranjivanje i upravljanje vrijednosnim papirima i drugim vrijednostima;
9. usluge finansijskog menadžmenta;
10. kupovina i prodaja vrijednosnih papira;
11. usluge faktoringa i forfaiting;
12. usluge posredovanja u osiguranju u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju;
13. druge poslove koji proizilaze iz tačke 1-12. ovog člana i ostale poslove iz poslovanja d.d.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Sava Dalbokov	Predsjednik
Gerhard Maier	Član
Ismeta Čardaković	Član
Georg Bucher	Član
Renate Ferlitz	Član

Uprava:

Sanel Kusturica	Predsjednik Uprave
Nedim Alihodžić	Član Uprave
Amir Softić	Član Uprave

Odbor za reviziju:

Samir Omerhodžić	Predsjednik
Aleksander Klemenčić	Član
Slaviša Kojić	Član
Sandra Petrcizek-Mahr	Član
Aida Sivro-Rahimić	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- Izmjene MRS 7: "Izveštaj o novčanim tokovima" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MSFI 12 uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščlambavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2021.);
- Izmjene MSFI 2: "Plaćanje temeljeno na dionicama" – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" – Primjena MSFI 9: "Finansijski instrumenti" s MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: "Finansijski instrumenti" bude primijenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: "Ulaganja u nekretnine" – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (Izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene različitih standarda uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015.-2017.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- IFRIC 22: "Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 23: "Nesigurnosti u poreznom tretmanu" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene, osim za MSFI 9 koji je prikazan u Napomeni 2.3..

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti"

Kao osnova za klasifikaciju dužničke imovine koristi se poslovni model subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorne karakteristike novčanog toka finansijske imovine. Shodno tome dužničke instrumente treba mjeriti po amortiziranom trošku ako je:

- a) poslovni model držanje finansijske imovine isključivo za prikupljanje ugovornih novčanih tokova,
- b) ugovorni novčani tokovi isključivo odražavaju isplate glavnica i kamata.

Svi ostala dužnički instrumenti i instrumenti kapitala, uključujući i investicije u složene kreditne instrumente i dužničke vrijednosne papire, moraju biti priznata po fer vrijednosti i prikazuju se kroz bilans uspjeha, osim investicija u vlasničke vrijednosne instrumente koji se ne drže radi trgovine, koji se mogu zabilježiti u bilansu uspjeha ili u rezervi.

Zahtjevi novog standarda na području umanjenja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka te zamjenjuje trenutni MRS 39 model nastalih gubitaka. Novi model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze pristupa pri čemu se finansijska sredstva kreću kroz faze kako se njihova kreditna kvaliteta mijenja. U prvoj fazi očekivani gubitak se računa za period koji je jednak 12 mjeseci, a za naredne dvije faze očekivani gubici se računaju za cjelokupan životni vijek instrumenta.

Banka je procesu procjene pregleda ugovornih karakteristika portfolija, te je procijenila da će cjelokupan portfolio kredita datih klijentima biti mjeran prema amortizacijskom trošku, a portfolio vrijednosnih papira po fer vrijednosti. Procjene pokazuju da prelazak na novi standard nema značajnijih efekata na ispravke vrijednosti u bilansu Banke (procijenjeni negativni iznos je 297 hiljada KM, odnosno 0,17% u odnosu na ukupni kapital na 31. decembar 2017).

Standard je zvanično u primjeni od 1. januara 2018. godine i efekti prve primjene biti će prikazani kroz kapital Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od konsolidovanih i odvojenih finansijskih izvještaja Banke, kako je definirano Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji" i Međunarodnim računovodstvenim standardom 27: "Odvojeni finansijski izvještaji".

Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivo 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorrigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Grupi i Banci. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarami rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova konsolidacije

Konsolidovane finansijske izvještaje čine izvještaji Banke te udjeli Banke u pridruženim društvima.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Rezultati, imovina i obaveze pridruženog društva iskazani su u konsolidovanim finansijskim izvještajima metodom udjela, od početnog datuma njihovog prvobitnog uticaja, do njihovog okončanja.

Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena pravna lica u izvještajima su iskazana po trošku sticanja usklađenim za promjene udjela Banke u neto imovini pridruženog društva nakon sticanja te ispravljanju za svako eventualno umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Banke u tom pridruženom društvu, koji uključuju sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Banke u pridruženo društvo, se ne priznaju.

Višak troška sticanja iznad udjela Banke u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva na datum sticanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja i njegovo umanjenje se procjenjuje u sklopu cijelog ulaganja. Svaki višak udjela Banke u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva se nakon procjene izravno priznaje u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatanj dobiti. U transakcijama između pridruženih društava u Grupi i same Banke, dobiti i gubici se eliminišu do visine udjela Banke u pridruženom društvu.

Mjerenje i priznavanje ulaganja u odvojenim finansijskim izvještajima

Ulaganja u zavisna i pridružena društva u odvojenim finansijskim izvještajima prikazana su po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti pojedinačnog ulaganja, ukoliko je to potrebno.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizirati potraživanja i podmiriti obveze u normalnom toku poslovanja.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i primljenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranom procijenjenom budućem novčanom toku tokom očekivanog operativnog vijeka finansijskog sredstva do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava odgađaju, (zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja) i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne.

Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se preblijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih direktnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski Instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

Finansijska Imovina

Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "koja se drži do dospijeca", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Banka trenutno ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod izračuna amortiziranog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti koji su „u posjedu do dospijeca“, „raspoloživi za prodaju“ i „dati kredit i potraživanja“ priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Kredit i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za ispravku vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Određene dionice i vrijednosni papiri s mogućnošću otkupa koje drži Banka klasifikuju kao „raspoloživa za prodaju“ i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način spomenut u Napomeni 35. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. Revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak. U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "raspoloživi za prodaju" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Fer vrijednost finansijskih sredstava "raspoloživih za prodaju", denominiranih u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan bilansa stanja. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjenom amortizovanog troška sredstva priznaje se kao dobit ili gubitak, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se evalulra sa ciljem identifikacije indikatora umanjjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za svu ostalu finansijsku imovinu objektivni dokaz umanjjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine se umanjuje direktno kroz gubitke od umanjjenja vrijednosti za svu finansijsku imovinu osim potraživanja od kupaca, čija knjigovodstvena vrijednost se umanjuje upotrebom računa umanjjenja vrijednosti. Kada je potraživanje od kupca nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjjenja vrijednosti se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Osim izuzetka aktive namijenjene prodaji, ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjjenja vrijednosti, sa izuzetkom vlasničkih instrumenata „raspoloživih za prodaju“, prethodno priznati gubitak od umanjjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o bilansu uspjeha i sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjjenja se priznaje direktno u kapital.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Banka stvara samo jednu kategoriju finansijskih obaveza za koju je računovodstvena osnova prikazano kako slijedi.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Ostale finansijske obaveze

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni vijek trajanja imovine se može prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Građevinski objekti	33 – 50 godina	33 – 50 godina
Računari	5 godina	5 godina
Vozila	6 godina	6 godina
Namještaj i ostala uredska oprema	5 – 10 godina	5 – 10 godina
Nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna i nematerijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Na dan 31. decembar 2017. godine, knjiženo je umanjenje materijalne imovine Banke u iznosu od 123 hiljada KM, dok na dan 31. decembar 2016. je knjiženo umanjenje materijalne imovine Banke u iznosu od 77 hiljada KM.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godne na bruto platu Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 6 prosječnih mjesečnih plata zaposlenog ili 6 prosječnih plata na nivou Federacije Bosne i Hercegovine prema posljednjem objavljenom izvještaju Federalnog zavoda za statistiku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnine za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,630810 KM
31. decembar 2016.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,855450 KM

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovjatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Regulatorne rezerve

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA"), te nije raspodjeljiva.

Revalorizacijske rezerve za ulaganja

Revalorizacijske rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Banka je tokom 2016. godine u svom portfoliju držala 146 vlastitih dionica. Ovo je uzrokovalo povećanje ponderisanog prosječnog broja dionica na 864.605 u 2016 godini.

Tokom 2017. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene nezvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene nezvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Regulatorna rezerviranja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezerviranja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće skupine za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja, te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezerviranja.

Sudski sporovi

Direkcija pravnih poslova Banke provodi pojedinačnu procjenu svih pasivnih sudskih sporova i vrši rezervisanja na portfolio osnovi.

Kao što je navedeno u Napomeni 29., Banka je rezervisala 1.040 hiljada KM (2016.: 904 hiljada KM), što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezerviranjima.

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Kao što je opisano u Napomeni 3., u paragrafu sa nazivom naknade zaposlenim, rezervisanja za naknade zaposlenih se obračunavaju na osnovu neovisnog aktuarskog mišljenja o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 – Primanja uposlenih.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 35., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI

Grupa i Banka	2017.	2016.
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	22.472	24.528
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	30.656	28.999
Kamate na ulaganje u obveznice	1.936	1.912
Kamate na plasmane kod drugih banaka	135	135
	55.199	55.574

6. RASHODI OD KAMATA I SLIČNI RASHODI

Grupa i Banka	2017.	2016.
Kamate na depozite stanovništva	5.548	6.675
Kamate na depozite i kredite banaka	3.720	2.821
Kamate na depozite pravnih lica	1.923	2.027
Ostali rashodi po kamatama	78	43
	11.269	11.566

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

Grupa i Banka	2017.	2016.
Naknade od transakcija platnog prometa	20.546	18.480
Naknade po vanbilansnim poslovima	1.775	1.677
Naknade od konverzija valuta	1.745	1.632
	24.066	21.789

8. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

Grupa i Banka	2017.	2016.
Naknade i provizije po platnom prometu	3.625	2.852
Ostale naknade prema bankama	503	507
	4.128	3.359

9. PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA, NETO

Grupa i Banka	2017.	2016.
Dobici od kursnih razlika nastalih kupoprodajom deviza	179.488	135.291
Gubici od kursnih razlika nastalih kupoprodajom deviza	(177.500)	(133.022)
	1.988	2.269

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<i>Grupa</i>	<i>Grupa</i>	<i>Banka</i>	<i>Banka</i>
	2017.	2016.	2017.	2016.
Prihodi od dividendi – pridružena pravna lica (Napomena 22.)	-	-	935	105
Dobit od prodaje materijalne i nematerijalne imovine	611	735	611	735
Prihod od najma	512	582	512	582
Prihodi od dividendi – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	22	14	22	14
Dobit od prodaje ulaganja u pridružena pravna lica	361	-	361	-
Ostalo	487	711	486	711
	1.993	2.042	2.927	2.147

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koja je završila 31. decembra 2017., odnosno 31. decembra 2016. bio je 521, odnosno 498.

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Neto plate	9.646	9.222
Porezi i doprinosi	7.105	6.849
Ostalo	1.507	1.555
	18.258	17.626

12. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Troškovi usluga	5.409	4.425
Osiguranje	2.471	2.382
Održavanje	1.898	1.764
Zakupnina	1.885	1.890
Telekomunikacijski troškovi	1.220	1.132
Transport	1.050	1.041
Reklama, propaganda i reprezentacija	1.022	882
Ostali porezi i doprinosi	889	1.213
Naknade regulatoru	774	723
Troškovi energije	753	756
Troškovi materijala	695	687
Naknade članovima Nadzornog odbora	120	119
Ostali administrativni troškovi	1.078	1.012
	19.264	18.026

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

Grupa i Banka	2017.	2016.
Dati krediti i avansi klijentima (Napomena 20.)	3.770	6.233
Ostala imovina (Napomena 23.)	399	9
Novac i računi kod banaka (Napomena 17.)	211	(120)
Finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju (Napomena 22.)	229	(4)
Plasmani kod drugih banaka (Napomena 19.)	(90)	51
	4.519	6.169

14. OSTALA REZERVISANJA

Grupa i Banka	2017.	2016.
Naknade zaposlenim (Napomena 29.)	1.697	1.289
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 29.)	146	282
Rezervisanja za vanbilans (Napomena 29.)	(104)	(185)
Ostala rezervisanja (Napomena 29.)	1.100	669
	2.839	2.055

15. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. je 10%. U 2016. godini je stupio na snagu novi Zakon o porezu na dobit („Službene novine FBiH“, broj 15/16) koji je uveo nove odredbe koje se odnose na priznavanje poreznog kredita na porez plaćen u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, ali je također uveo porezne olakšice za smanjenje porezne obaveze. Porez na dobit plaćen u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu je priznat u FBiH samo do iznosa koji bi bio plaćen primjenom Zakona o porezu na dobit FBiH. Nove porezne olakšice koje su uvedene se odnose na troškove plata, isplaćenih novoprimljenim zaposlenicima, pod uslovima koji su propisani Zakonom o porezu na dobit. Ukupan porez priznat u Izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

Grupa i Banka	2017.	2016.
Tekući porez na dobit FBiH	2.568	1.808
Trošak poreza RS i BD	20	60
Odgođena porezna imovina	(266)	(121)
Odgođena porezna obaveza	(313)	516
	2.009	2.063

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	<i>Grupa</i>	<i>Grupa</i>	<i>Banka</i>	<i>Banka</i>
	2017.	2016.	2017.	2016.
Dobit prije oporezivanja	21.698	21.466	21.851	20.748
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	2.170	2.147	2.185	2.075
Neoporezivi prihod	(247)	(648)	(247)	(648)
Efekat porezno nepriznatih rashoda	731	268	731	268
Ostalo (porezne olakšice)	(101)	(87)	(101)	(87)
Efekat dividendi i udjela u dobiti za koje su porezi plaćeni	15	(72)	-	-
Tekući porez na dobit	2.568	1.608	2.568	1.608
Efektivna poreska stopa za godinu	12,13%	7,49%	11,17%	7,75%

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Stanje na početku godine	387	266
Povećanje porezne imovine	266	121
Stanje na kraju godine	653	387

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Stanje na početku godine	516	-
(Smanjenje) / povećanje porezne obaveze	(313)	516
Stanje na kraju godine	203	516

16. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	<i>Grupa</i>	<i>Grupa</i>	<i>Banka</i>	<i>Banka</i>
	2017.	2016.	2017.	2016.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	19.689	19.403	19.842	18.685
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.605	864.605	864.605	864.605
Osnovna zarada po dionici (KM)	22,77	22,44	22,95	21,81

Banka je tokom 2016. godine u svom portfoliju držala 146 vlastitih dionica. Ovo je uzrokovalo povećanje ponderisanog prosječnog broja dionica na 864.733 odnosno 864.605 u 2017. odnosno 2016 godini. Tokom 2017. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. NOVAC I RAČUNI KOD BANAKA

<i>Grupa i Banka</i>	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Novac u blagajni	70.218	52.371
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka u stranim valutama	67.255	47.560
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	30.302	11.784
Ukupno prije rezervisanja	167.775	111.715
Manje: Umanjenje vrijednosti	(752)	(541)
	167.023	111.174

Umanjenja vrijednosti se odnosi na čekove i na sredstva na računima kod drugih banaka u stranim valutama. Promjene u rezervisanjima se mogu prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Stanje na dan 1. januar	541	661
Promjene, neto (Napomena 13.)	211	(120)
Stanje na dan 31. decembar	752	541

18. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

<i>Grupa i Banka</i>	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Posebna rezerva po članu 42 a. Zakona o bankama	-	16.375
Obavezna rezerva kod CBBH	111.603	96.935
	111.603	113.310

U skladu sa Zakonom o bankama (član 42 a.), Banka je dužna po završetku radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava držati u novčanom obliku kao posebnu rezervu na računu obavezne rezerve kod CBBH.

Kamatna stopa na sredstva obavezne rezerve kao i na sredstva iznad obavezne rezerve iznosi 0%. Novčana sredstva držana kao obavezna rezerva na računu kod CBBH nisu dostupna za korištenje bez specijalnog odobrenja CBBH i FBA.

Nova Odluku o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade CBBiH bankama na iznos rezerve („Službeni glasnik BiH“, br. 30/16) je u primjeni od 1. jula 2016. godine, prema kojoj se utvrđuje jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve. Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, CBBiH obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka (ECB) na depozite komercijalnih banaka.

19. PLASMANI KOD DRUGIH BANAKA

<i>Grupa i Banka</i>	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<i>Plasmani kod banaka</i>		
Plasmani na tržištu novca	22.370	4.517
	22.370	4.517
Ukupno prije umanjeja	22.370	4.517
Manje: Umanjenje vrijednosti	-	(90)
	22.370	4.427

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. PLASMANI KOD DRUGIH BANAKA (NASTAVAK)

Plasmani kod banaka izraženi u EUR i u drugim valutama na dan 31. decembar 2017. predstavljaju kamatonosnu imovinu.

Promjene u umanjenju vrijednosti se mogu prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Stanje na dan 1. januar	90	39
Promjene (Napomena 13.)	(90)	51
Stanje na dan 31. decembar	-	90
Očekivano dospeljeće:		
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	22.370	4.517
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	-	-
Manje: Umanjenje vrijednosti	-	(90)
	22.370	4.427

20. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA

<i>Grupa i Banka</i>	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dugoročni krediti		
Fizička lica	431.509	394.870
Pravna lica	325.944	299.159
	757.453	694.029
Kratkoročni krediti		
Fizička lica	23.559	24.380
Pravna lica	187.813	215.409
	211.372	239.789
Ukupno krediti prije umanjenja vrijednosti	968.825	933.818
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(43.576)	(50.923)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(40.473)	(38.452)
	884.776	844.443

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Stanje na dan 1. januar	89.375	85.387
Promjena rezervisanja, neto (Napomena 13.)	3.770	6.233
Reklasifikacija potraživanja iz vanbilansa uslijed ponovnog priznavanja	-	-
Prenos na ostalu imovinu (Napomena 23.)	(2.162)	(74)
Otpisi	(6.665)	(1.870)
Unwinding	(269)	(301)
Stanje na dan 31. decembar	84.049	89.375

Dati krediti i avansi klijentima prikazani su sa obračunatom kamatom u iznosu od 5.023 hiljada KM (2016.: 5.304 hiljada KM) i umanjeni za odgođeni prihod od naknada u iznosu od 4.440 hiljada KM (2016.: 4.267 hiljade KM).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA (NASTAVAK)

Analiza bruto kredita prije umanjenja vrijednosti po privrednim granama može se prikazati kako slijedi:

Grupa i Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanovništvo	455.068	419.250
Proizvodnja	149.152	140.897
Građevinarstvo	39.175	35.203
Nekretnine, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18.420	27.480
Finansijsko posredovanje	9.156	4.712
Opskrba električnom energijom, plinom i vodoopskrba	8.198	6.080
Hoteli i restorani	7.260	7.140
Zdravstvo i socijalni rad	3.692	3.690
Rudarstvo i vađenje	3.261	3.050
Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	173	267
Obrazovanje	99	187
Ostalo	275.171	285.902
	968.825	933.818

Iznosi predstavljeni u tabeli iznad uključuju glavnicu kredita uvećanu za potraživanje po kamatama i umanjenju za unaprijed naplaćene naknade na dan 31. decembar 2017., odnosno 31. decembar 2016. godine. Ukupan iznos kredita koji su u statusu nelikvidnosti bio je 82.055 hiljada KM na dan 31. decembar 2017 i 89.686 hiljada KM na dan 31. decembar 2016.

Ponderisana prosječna kamatna stopa na kredite i avanse klijentima na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine se može prikazati kako slijedi:

Grupa i Banka	2017.	2016.
Pravna lica	4,72%	5,22%
Fizička lica	7,03%	7,32%

21. ULAGANJA U PRIDRUŽENA PRAVNA LICA

Ulaganja Banke u pridružena pravna lica su kako slijedi:

Naziv kompanije	Grupa 31. decembar 2017.	Grupa 31. decembar 2016.	Banka 31. decembar 2017.	Banka 31. decembar 2016.
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	2.128	1.831	607	607
S-Premium d.o.o. Sarajevo		500		49
Sparkasse nekretnine d.o.o. Sarajevo u likvidaciji	41	41	49	49
	2.169	2.372	656	705

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. ULAGANJA U PRIDRUŽENA PRAVNA LICA (NASTAVAK)

Za sva pridružena društva, datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih Informacija pridruženih društava prikazani su ispod:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Ukupna imovina	56.156	58.196
Ukupne obaveze	(51.772)	(53.354)
Neto imovina	4.384	4.842
Učešće Grupe u neto imovini pridruženih društava	2.169	2.372

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa po metodi udjela 2017.	Grupa 2016.	Banka po trošku sticanja 2017.	Banka 2016.
Stanje na dan 1. januar	2.372	1.653	705	705
Isplaćene dividende (Napomena 10.)	(935)	(105)	-	-
Smanjenje udjela	(49)	-	(49)	-
Udio u neto rezultatu pridruženih društava	781	824	-	-
Stanje na dan 31. decembar	2.169	2.372	656	705

22. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Grupa i Banka

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Ukupno Instrumenata kapitala	179	179
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske – obveznice	49.735	44.632
Vlada Republike Austrije – obveznice	23.133	11.591
Vlada Republike Hrvatske – obveznice	8.594	8.894
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske – trezorski zapisi	-	-
Kraljevina Belgija – obveznice	9.663	-
Republika Francuska – obveznice	9.646	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	100.771	66.117
Manje: Umanjenje vrijednosti	(430)	(201)
	100.520	65.095

Banka nije ulagala u trezorske zapise u 2017. godini dok je kamatna stopa na trezorske zapise iznosila od 0,61% do 3,2% godišnje tokom 2016. godine, a na obveznice od 0,25% do 6,1% godišnje tokom 2017 godine, odnosno od 2,5% do 6,1% godišnje tokom 2016. godine.

Promjene u umanjenju vrijednosti se mogu prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	2017.	2016.
Stanje na dan 1. januar	201	205
Promjena, neto (Napomena 13.)	229	(4)
Stanje na dan 31. decembar	430	201

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

Očekivano dospjeće:

- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	9.242	86
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	91.708	65.210
Manje: Umanjenje vrijednosti	(430)	(201)
	100.520	65.095

23. OSTALA IMOVINA

Grupa i Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja od inostranih banaka – valuta na putu	10.056	92
Stечena materijalna imovina	4.281	2.886
Potraživanja od domaćih transakcija	2.342	1.394
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	1.690	1.536
Potraživanja za provizije i naknade	1.347	1.295
Sitan inventar	173	263
Potraživanja Western Union-a	153	113
Potraživanja za PDV	1	2
Ostala imovina	2.264	2.228
Ukupno ostala imovina prije umanjivanja vrijednosti	22.307	9.809
Manje: Umanjenje vrijednosti	(6.678)	(5.142)
	15.629	4.667

Promjene na umanjenju vrijednosti se mogu prikazati kako slijedi:

Grupa i Banka	2017.	2016.
Stanje na dan 1. januar	5.142	5.214
Promjena, neto (Napomena 13.)	399	9
Prenos sa potraživanja za date kredite i avanse (Napomena 20.)	2.162	74
Prodaja stečene materijalne imovine	(813)	(1.123)
Otpisi	(212)	(32)
Stanje na dan 31. decembar	6.678	5.142

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA							
<i>Grupa i Banka</i>							
	Građevine i zemljište	Računari	Vozila	Namještaj i uređaja i oprema	Patenti, licence i softver	Ulaganja u tuđe nekretnine	Sredstva u pripremi
							Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST							
Na dan 31. decembar 2016.	28.072	4.407	1.321	11.296	8.552	1.461	56.100
Povećanja	-	-	-	-	-	-	2.936
Prijenos (sa) / na	42	166	337	657	1.524	378	(3.104)
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-	160
Smanjenja	-	(505)	(60)	(303)	(6)	(684)	(1.701)
Na dan 31. decembar 2016.	28.114	4.068	1.598	11.650	10.070	1.155	57.495
Povećanja	-	-	-	-	-	-	2.704
Prijenos (sa) / na	127	391	382	960	814	188	(2.762)
Prijenos sa ulaganja u nekretnine (Napomena 25.)	1.507	-	-	-	-	-	1.507
Smanjenja	-	(948)	(341)	(1.643)	(4)	(308)	(3.242)
Na dan 31. decembar 2017.	29.748	3.511	1.639	10.867	10.880	1.037	58.464
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI							
Na dan 31. decembar 2015.	3.521	2.612	395	7.099	5.811	1.100	20.538
Amortizacija	551	496	244	1.075	993	178	3.537
Smanjenja	-	(505)	(54)	(303)	(5)	(684)	(1.551)
Na dan 31. decembar 2016.	4.072	2.603	585	7.871	6.798	594	22.524
Amortizacija	575	517	235	1.089	1.069	194	3.679
Prijenos sa ulaganja u nekretnine (Napomena 25.)	189	-	-	-	-	-	189
Povećanja/Smanjenja	-	(945)	(251)	(1.576)	(4)	(286)	(3.062)
Na dan 31. decembar 2017.	4.838	2.175	569	7.384	7.864	502	23.330
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Na dan 31. decembar 2017.	24.912	1.336	1.070	3.483	3.016	535	35.134
Na dan 31. decembar 2016.	24.042	1.465	1.013	3.779	3.271	561	34.971

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Grupa i Banka

Zgrade

NABAVNA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembar 2015.	6.440
Povećanja	
Na dan 31. decembar 2016.	6.440
Prijenos na materijalnu i nematerijalnu imovinu (Napomena 24.)	(1.507)
Na dan 31. decembar 2017.	4.933

AKUMULIRANA AMORTIZACIJA

Na dan 31. decembar 2015.	643
Amortizacija	129
Na dan 31. decembar 2016.	772
Amortizacija	108
Prijenos na materijalnu i nematerijalnu imovinu (Napomena 24.)	(189)
Na dan 31. decembar 2017.	691

KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembar 2017.	4.242
Na dan 31. decembar 2016.	5.668

Ulaganje u nekretnine se odnosi na poslovne prostore (spratove) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koristi od strane Banke. Ulaganje u nekretnine knjigovodstvene vrijednosti 4.242 hiljada KM (2016.: 5.668 hiljada KM) stavljeno je u upotrebu u 2010. godini. Banka ja po osnovu ulaganja u nekretnine za 2017. godinu, ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 512 hiljada KM – Napomena 10. (2016. – 582 hiljada KM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 69 hiljade KM (2016. – 54 hiljada KM). Po mišljenju Uprave fer vrijednost ulaganja u nekretnine na 31. decembar 2017. i 2016. godine se značajno ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u toku 2017. i 2016. godine.

26. OBAVEZE PREMA DRUGIM BANKAMA

Grupa i Banka

31. decembar 2017. 31. decembar 2016.

Depoziti po viđenju

U domaćoj valuti	5.807	1.164
U stranim valutama	617	359
	6.224	1.523

Oročeni depoziti

U domaćoj valuti		10.662
U stranim valutama	136.389	160.639
	136.389	171.301
	142.613	172.824

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA		
Grupa i Banke	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	151.105	144.499
U stranim valutama	76.706	58.554
	<u>227.811</u>	<u>203.053</u>
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	143.951	118.023
U stranim valutama	32.543	25.285
	<u>176.494</u>	<u>143.308</u>
<i>Ostale vladine i nevladine organizacije:</i>		
U domaćoj valuti	44.263	16.643
U stranim valutama	26.998	4.859
	<u>71.261</u>	<u>21.502</u>
Ukupno depozit po viđenju	<u>475.566</u>	<u>367.863</u>
<i>Oročeni depoziti:</i>		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	144.643	141.638
U stranim valutama	143.010	151.431
	<u>287.653</u>	<u>293.069</u>
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	93.331	93.937
U stranim valutama	47.728	14.298
	<u>141.059</u>	<u>108.235</u>
<i>Ostale vladine i nevladine organizacije:</i>		
U domaćoj valuti	37.184	23.139
U stranim valutama	4	33
	<u>37.188</u>	<u>23.172</u>
Ukupno oročeni depozit	<u>465.900</u>	<u>424.476</u>
	<u>941.466</u>	<u>792.339</u>

Kamatne stope na depozite po viđenju imale su trend smanjenja sa 0,04% (2016) na 0,03% (2017) na godišnjem nivou, sa 0,53% (2016) na 0,50% (2017) na kratkoročno oročene depozite i sa 2,25% na 1,78% na dugoročno oročene depozite.

28. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

Grupa i Banke	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Evropska investiciona banka (EIB) - <i>prosječna ponderirana kamatna stopa po povučenim tranšama iznosi 1,579% sa sljedećim rokovima dospelja: 15.10.2018.;15.08.2020.;15.05.2023.;15.10.2021 i 15.08.2022.</i>	37.907	44.111
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) - <i>prosječna ponderirana kamatna stopa 0,7% godišnje i rokom dospelja 20.01.2021. godine.</i>	15.687	3.916
Fondacija za održivi razvoj (OdRaz) – <i>prosječna ponderirana kamatna stopa 1,13% i sljedećim rokovima dospelja: 1. juni 2017., 1. august 2022. i 1. novembar 2023. Godine – prijevremeno vraćen 1. decembra 2017.</i>		512
Obaveze po dugoročnim kreditima – subordinirani dug STMSPK rok dospelja 29. mart 2027. godine po stopi 3,9%	9.879	-
	<u>63.473</u>	<u>48.539</u>

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. REZERVISANJA

Grupa i Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Rezervisanja za vanbilansne stavke	2.493	2.597
Rezervisanja za naknade zaposlenim	2.789	2.289
Rezervisanja za sudske sporove	1.040	904
Ostala rezervisanja	3.189	2.095
	9.511	7.885

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditivne i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

Grupa i Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Odobreni, a neiskorišteni krediti	133.167	121.107
Činidbene garancije	57.340	42.328
Plativе garancije	33.204	31.348
Akreditivi	3.347	2.774
	227.058	197.557

Na dan 31.decembra 2017. godine, rezervisanja za naknade zaposlenim predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora, te otpremnine prilikom odlaska u penziju i bonuse. Prema zahtjevima standarda MRS 19 za određivanje sadašnje vrijednosti obaveza korištena je metoda projekcije kreditne jedinice. Aktuarske pretpostavke obuhvataju:

- Demografske pretpostavke o budućim obilježjima zaposlenih (mortalitet, stopa fluktuacije zaposlenih):
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,95%
 - Prosječna stopa fluktuacije 1,07%
- Finansijske pretpostavke (diskontna stopa, nivo primanja i nivo budućih plata):
 - Diskontna stopa 5,0% (u odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene aktuarske pretpostavke)
 - Očekivana stopa rasta plata 1,0% (stopa rasta plata određena je u odnosu na kretanje prosječne plate u FBiH i RS, kretanja plata u Društvu i očekivanja Društva o platama u budućem periodu. U odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene ove pretpostavke).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene u rezervisanju se mogu prikazati kako slijedi:

<i>Grupa i Banka</i>	Vanbilans	Naknade zaposlenim	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2016.	2.782	2.183	913	1.426	7.304
Priznata dodatna rezervisanja, neto (Napomena 14.)	-	1.289	282	669	2.240
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 14.)	(185)	-	-	-	(185)
Otpuštanje zbog isplate	-	(1.183)	(291)	-	(1.474)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	2.597	2.289	904	2.095	7.885
Priznata dodatna rezervisanja, neto (Napomena 14.)	-	1.697	146	1.100	2.943
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 14.)	(104)	-	-	-	(104)
Otpuštanje zbog isplate	-	(1.197)	(10)	(6)	(1.213)
Stanje na dan 31. decembar 2017.	2.493	2.789	1.040	3.189	9.511

30. OSTALE OBAVEZE

<i>Grupa i Banka</i>	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze prema dobavljačima	2.775	1.966
Obaveze prema zaposlenima	1.481	1.468
Obaveze za neraspoređena plaćanja	983	573
Obaveze za poreze	73	64
Ostale obaveze	2.532	1.913
	7.844	5.984

31. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je bila kako slijedi.

<i>Grupa i Banka</i>	31. decembar 2017.			31. decembar 2016.		
	Broj dionica	Iznos u KM '000	%	Broj dionica	Iznos u KM '000	%
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	839.160	83.916	97,0	839.160	83.916	97,0
Ostali	25.573	2.557	3,0	25.573	2.557	3,0
Ukupno uplaćeni kapital	864.733	86.473	100,0	864.733	86.473	100,0

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 običnih dionica nominalne vrijednosti 100 KM. Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa Vlasnikom

Grupa i Banka	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Graz, Austrija	10.231	183.950	15.262	194.820
	10.231	183.950	15.262	194.820

Grupa i Banka	2017.		2016.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Graz, Austrija	2	3.367	6	2.734
	2	3.367	6	2.734

Transakcije sa ostalim povezanim stranama

Grupa i Banka	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	29.634	515	6.435	2.059
Erste and Steiermarkische bank d.d. Zagreb, Hrvatska	12.111	45	1.907	8.153
Sparkasse Bank a.d. Skoplje, Makedonija	614	0	9.781	-
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, BiH	1	1.281	3	1.290
S Premium d.o.o. Sarajevo, BiH	-	446	-	1.071
Sparkasse nekretnine d.o.o. Sarajevo, BiH	-	42	-	56
	42.360	2.329	18.126	12.629

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Grupa i Banka	2017.		2016.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, BiH	91	11	98	29
Erste and Steiermarkische bank d.d. Zagreb, Hrvatska	2	-	41	-
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	5	137	64	141
Sparkasse Nekretnine d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	8	4
S Premium d.o.o. Sarajevo, BiH	12	1	9	4
Sparkasse Bank a.d. Skoplje, Makedonija	1	-	2	60
Erste Group Card Processor d.o.o. (vm.MBU)	-	919	-	942
S IT Solutions AT Spardat GmbH Beč, Austrija	-	1.173	-	565
Erste Group IT International GmbH	5	137	-	38
S IT Solutions HR d.o.o. Bjelovar, Hrvatska	-	69	-	59
S IT Solutions CZ s.r.o. Prag, Češka	-	2	-	9
	112	2.313	222	1.851

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

Grupa i Banka	2017.	2016.
Bruto plate	872	816
Ostale naknade	35	32
Naknade članovima Nadzornog odbora	21	30
	928	878

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

Grupa i Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Kredit		
Pravna lica	16.802	17.624
Stanovništvo	2.806	2.973
	19.608	20.597
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	16.733	16.885
Intesa Sanpaolo banka d.d. Bosna i Hercegovina	778	1.445
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	650	776
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	326	326
Vlada Zeničko-dobojskog kantona	84	109
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	119	138
Lutheran World Federation	73	73
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
	19.608	20.597
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dug	1.147.552	1.013.702
Kapital	177.168	157.541
Omjer neto duga i kapitala	6,48	6,43

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

a) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Dug je definisan kao obaveze prema bankama i klijentima kao što je prezentirano u napomenama 26. i 27., obaveze po uzetim kreditima, kao što je prezentirano u Napomeni 28., a kapital uključuje ukupan kapital Banke.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke:

- a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i
- b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizikom ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

Dana 30. maja 2014. godine FBA je donijela novu Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, na snazi za 2014. godinu. Prema ovoj odluci neto-kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: redovne dionice, ostale rezerve i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za negativne revalorizovane rezerve i nematerijalnu imovinu; (2013.: redovne dionice, ostale rezerve, revalorizovane rezerve za nekretnine i revalorizovane rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, umanjeni za nematerijalnu imovinu), i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: povlaštene dionice i opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje), uvećani za pozitivne revalorizovane rezerve (2013.: povlaštene dionice, opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi i neto dobit za tekuću godinu raspoređena na zadržanu dobit od strane dioničara Banke).

Rizikom ponderisana aktiva se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

a) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Na dan 31 decembra 2017. i 2016. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2017. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 14,6% (2016.: 12,9%).

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Redovne dionice	86.473	86.473
Iznos emisisionog ažia	3.000	3.000
Zakonske rezerve	45.205	35.862
Zadržana dobit	22.066	12.723
Vlastite (trezorske) dionice	-	-
Iznos odloženih poreskih sredstava	(706)	(421)
Negativne revalorizovane rezerve	(478)	(311)
Manje: Nematerijalna imovina	(3.634)	(3.528)
Ukupno Osnovni kapital	151.926	133.798
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	13.679	12.833
Pozitivne revalorizovane rezerve	270	319
Subordinisani dug	9.779	-
Ukupno Dopunski kapital	23.728	13.152
Umanjenja od kapitala		
Nadostajuće regulatorne rezerve	(15.810)	(14.416)
Neto kapital	159.844	132.534
Rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano)	1.018.696	954.307
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	75.628	72.363
Ukupno ponderisani rizici	1.094.324	1.026.670
Adekvatnost kapitala (%)*	14,6	12,9

* U skladu sa Odlukom FBA o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti ("Službene novine FBiH", broj 46/14).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih izvještaja.

c) Kategorije finansijskih instrumenata

	Grupa 31. decembar 2017.	Grupa 31. decembar 2016.	Banka 31. decembar 2017.	Banka 31. decembar 2016.
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
<i>Novac i novčani ekvivalenti (uključujući obavezu rezervu kod CBBH)</i>	278.626	224.484	278.626	224.484
<i>Plasmani drugim bankama</i>	22.370	4.427	22.370	4.427
<i>Dati kredit i avansi klijentima, neto</i>	884.776	844.443	884.776	844.443
<i>Ostala finansijska imovina</i>	15.037	3.996	15.037	3.996
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja u pridružena društva	102.689	67.467	101.176	65.800
	1.303.498	1.144.817	1.301.985	1.143.150
Finansijske obaveze				
Po amortiziranom trošku				
<i>Obaveze prema drugim bankama</i>	142.613	172.824	142.613	172.824
<i>Obaveze prema klijentima</i>	941.466	792.339	941.466	792.339
<i>Obaveze po uzetim kreditima</i>	63.473	48.539	63.473	48.539
<i>Ostale finansijske obaveze</i>	9.093	6.500	9.093	6.500
	1.156.645	1.020.202	1.156.645	1.020.202

d) Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

e) Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke f i g). Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

f) Upravljanje deviznim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Dakle, dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

<i>Banka</i>	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
IMOVINA					
Novac i računi kod banaka	80.753	82.071	17.200	6.999	167.023
Obavezna rezerva kod CBBH	111.603	-	-	-	111.603
Plasmani drugim bankama	-	22.370	-	-	22.370
Dati krediti i avansi klijentima, neto	531.941	352.835	-	-	884.776
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	18.957	82.219	-	-	101.176
Ostala imovina	4.603	7.845	568	2.021	15.037
	747.857	527.340	17.768	9.020	1.301.985
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama	5.607	135.570	-	1.436	142.613
Obaveze prema klijentima	598.173	317.634	17.892	7.767	941.466
Obveze za uzete kredite	-	63.473	-	-	63.473
Ostale obaveze	6.243	2.837	8	5	9093
	610.023	519.514	17.900	9.208	1.156.845
Neusklađenost na dan 31. decembra 2017.	137.834	7.826	(132)	(188)	145.340
Ukupna monetarna imovina	654.168	468.060	11.088	9.834	1.143.150
Ukupne monetarne obaveze	521.919	477.049	11.133	10.101	1.020.202
Neusklađenost na dan 31. decembra 2016.	132.249	(8.989)	(45)	(267)	122.948

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Slijedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u KM u odnosu na USD i drugim valutama. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom.

<i>Banka</i>	USD Efekat	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dobit / (gubitak)	(15)	(6)

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

g) Upravljanje rizikom kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i ne-derivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2017. bila bi uvećana / umanjena za 3.288 hiljada KM (2016.: za 3.518 hiljada KM).

h) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Izuzev za navedeno u tabeli datoj ispod, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

<i>Banka</i>	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Umanjenje na Individualnoj osnovi	Umanjenje na grupnoj osnovi	Ukupna neto knjigovod. vrijednost
Na dan 31. decembar 2017.						
Novac i računi kod banaka	167.775	167.775	-	-	(752)	167.023
Obavezna rezerva kod CBBH	111.603	111.603	-	-	-	111.603
Plasmani drugim bankama	22.370	22.370	-	-	-	22.370
Dati krediti klijentima	968.825	886.770	82.055	(43.576)	(40.473)	884.776
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	101.806	101.806	-	-	(430)	101.176
Ostala imovina	17.813	15.309	2.504	-	(2.776)	15.037
	1.389.892	1.305.433	84.559	(43.576)	(44.431)	1.301.985
Na dan 31. decembar 2016.						
Novac i računi kod banaka	111.715	111.715	-	-	(541)	111.174
Obavezna rezerva kod CBBH	113.310	113.310	-	-	-	113.310
Plasmani drugim bankama	4.517	4.517	-	-	(90)	4.427
Dati krediti klijentima	933.818	844.132	89.686	(49.644)	(39.731)	844.443
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	66.001	66.001	-	-	(201)	65.800
Ostala imovina	6.584	4.170	2.414	-	(2.588)	3.996
	1.235.945	1.143.845	92.100	(49.644)	(43.151)	1.143.150

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		
Banka	Neto izloženost	Nepovučeni kredit / Garancije	Vrijednost kolaterala
Na dan 31. decembar 2017.			
Novac i računi kod banaka	167.023	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	111.603	-	-
Plasmani drugim bankama	22.370	-	-
Dati krediti klijentima	884.776	224.565	369.737
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	101.176	-	-
Ostala finansijska imovina	15.037	-	-
	1.301.985	224.565	369.737
Na dan 31. decembar 2016.			
Novac i računi kod banaka	111.174	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	113.310	-	-
Plasmani drugim bankama	4.427	-	-
Dati krediti klijentima	844.443	196.191	381.065
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	65.800	-	-
Ostala finansijska imovina	3.996	-	-
	1.143.150	196.191	381.065

Vrijednost kolaterala

Banka	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Nekretnine	334.746	347.232
Pokretnine	8.453	7.814
Depoziti	19.723	17.310
Ostalo	6.815	8.709
	369.737	381.065

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali (nastavak)

Kašnjenja

Banka	Bruto kreditni portfolio	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana	91 – 180 dana	181 – 270 dana	preko 270 dana
31. decembar 2017.							
Pravna lica	513.757	446.094	18.431	2.178	1.252	1.121	44.681
Fizička lica	455.068	420.408	6.899	2.763	2.237	1.766	20.995
Podzbir	968.825	866.502	25.330	4.941	3.489	2.887	65.676
Umanjenje vrijednosti	(84.049)	(16.383)	(1.800)	(1.565)	(2.320)	(2.373)	(59.608)
Ukupno	884.776	850.119	23.530	3.376	1.169	514	6.068
31. decembar 2016.							
Pravna lica	514.567	429.977	26.701	4.972	1.390	2.940	48.587
Fizička lica	419.251	381.546	8.184	3.582	3.031	2.520	20.388
Podzbir	933.818	811.523	34.885	8.554	4.421	5.460	68.975
Umanjenje vrijednosti	(89.375)	(14.989)	(1.541)	(2.059)	(2.479)	(4.395)	(63.912)
Ukupno	844.443	796.534	33.344	6.495	1.942	1.065	6.063

l) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

I) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospijeće finansijske imovine

Banka	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	114.346	27	1.043	1	0	115.417
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3,04%	114.765	7.435	32.983	141.679	138.743	435.605
Instrumenti fiksne kamatne stope	6,10%	91.182	57.510	235.415	339.566	220.035	943.708
		320.293	64.972	269.441	481.246	358.778	1.494.730
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	100.136	33	1.157	11	-	101.337
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3,62%	81.178	8.670	37.459	130.413	109.041	366.761
Instrumenti fiksne kamatne stope	6,60%	93.988	65.810	241.176	305.114	224.204	930.292
		275.302	74.513	279.792	435.538	333.245	1.398.390

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospieća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospieće za finansijske obaveze

Banka	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	371.003	240	3.371	3.870	4.086	382.570
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,58%	-	-	18.631	98.348	13.355	130.334
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,30%	121.846	87.557	145.853	286.519	19.296	661.071
		492.849	87.797	167.855	388.737	36.737	1.173.975
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	313.698	135	2.129	4.377	4.636	324.975
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,53%	-	-	26	115.461	10.123	125.610
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,86%	74.853	27.896	172.137	268.335	52.207	595.428
		388.551	28.031	174.292	388.173	66.966	1.046.013

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

35.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / imovina i finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.		
1) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 22.)				
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:		Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:		
• BamCard d.d. Sarajevo – 115 hiljada KM		• BamCard d.d. Sarajevo – 115 hiljada KM		
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:		Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:		
• Belgija – 64 hiljade KM		• Belgija – 64 hiljade KM		
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:		Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:		
• Hrvatska – 8.364 hiljada KM (Baa3/BBB)		• Hrvatska – 8.663 hiljada KM (Baa3/BBB)		
• Austrija – 23.082 hiljada KM (AA/AA)		• Austrija – 11.565 hiljada KM (AAA/AAA)		
• Belgija – 9.619 hiljada KM (AA/AA)				
• Francuska – 9.640 hiljada KM (AA/AA)				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:		Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:		
• Ministarstvo finansija FBiH – 26.889 hiljade KM (B+)		• Ministarstvo finansija FBiH – 26.878 hiljade KM (B+)		
• Ministarstvo finansija RS – 22.028 hiljada KM (B+)		• Ministarstvo finansija RS – 16.846 hiljada KM (B+)		
• Općina Hadžići – 100 hiljada KM		• Općina Cazin – 84 hiljade KM		
		• Općina Hadžići – 200 hiljada KM		
			Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

35.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

Grupa i Banka	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
- Krediti dati klijentima	884.776	887.766	844.443	845.814
Finansijske obaveze				
Po amortiziranom trošku:				
- Obaveze prema bankama i klijentima	1.084.079	1.087.901	965.163	968.529

Grupa i Banka

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2017.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
- Krediti dati klijentima	-	-	887.766	887.766
	-	-	887.766	887.766
Finansijske obaveze				
Po amortiziranom trošku:				
- Obaveze prema bankama i klijentima	-	-	1.087.901	1.087.901
	-	-	1.087.901	1.087.901

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 3 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

Izračun fer vrijednosti utvrđuje se putem diskontovanja budućih novčanih tokova, uz korištenje prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 26. aprila 2018. godine:

Sanel Kusturica
Predsjednik Uprave

Amir Softić
Član Uprave